

DAMMEN

Het schrijven van een boek met de titel *Beknopte geschiedenis van het damspel op de honderd ruiten* is een hachelijke zaak. Toch heeft A.L. Weenink uit Steenwijk zich uitstekend van die taak gekweten. Zijn fraai vormgegeven boek met vele prenten en foto's in kleur op glanzend papier verleidt ook de leek om zich 254 pagina's lang te laten meeslepen. Van de bordspelende Egyptenaren tot de elektronische damborden en de onnavolgbare hersenspinsels van onze laatste Nederlandse wereldkampioen Harm Wiersma.

Waarom het schrijven van een 'damgeschiedenis' een hachelijke zaak is legt Weenink bescheiden uit in de laatste regels van zijn epiloog. „Vast staat dat ook nu nog meerdere varianten van het damspel bestaan en dat – ondanks uitgebreid onderzoek – een aantal historische gegevens over het damspel tot op de dag van van-

daag ontbreekt'.

Enige bescheidenheid is op zijn plaats. Bij de presentatie van deze tweede uitgebreide herdruk van het boek uit 2010 was bijvoorbeeld de kwieke 95-jarige Karel Wendel Kruijswijk aanwezig, wiens *Algemene historie en bibliografie van het DAMSPEL* uit 1966 de aanzet gaf tot uitgebreide studies door anderen zoals Gerhard Bakker, Arie van der Stoep, Wim van Mourik en Govert Westerveld.

Een geschiedenis van het damspel schrijven is bijna zo moeilijk als het schrijven van een geschiedenis van de mens. Dat de oude Egyptenaren eeuwen geleden bordspelen beoefenden is van afbeeldingen en inscripties bekend, maar niemand beschreef helder de regels.

Ook de oude Grieken en Romeinen waren verzot op bordspelen, prachtig bewaard in beeldhouwerk of geschilderd op aardewerk. Zelfs oude spelborden en stukken

zijn gevonden, maar opnieuw: de spelregels zijn onduidelijk en verwantschap met dammen is moeilijk te bewijzen.

Voor een praktische beoefenaar van het damspel als ondergetekende staat het echter vrij om alle wetenschap aan zijn klomp te lappen. Natuurlijk is er verwantschap tussen de oude bordspelen en de huidige. Iedere cafébezoeker die wel eens verder komt dan zijn eigen buurtkroeg, weet dat veel kaartspelletjes 10 kilometer verderop andere spelregels hebben dan thuis.

De Groninger grootmeester Martin Dolfing leverde onlangs een onvoorstelbaar knappe prestatie door op het wereldkampioenschap 'Braziliaans Dammen' in Sao Paulo als tweede te eindigen achter Alexander Georgiev (wereldkampioen 100 ruiten), maar voor Alexander Schwarzman (ex-wereldkampioen op 100 en 64 rui-

ten). Het Braziliaanse spel is qua regels identiek aan het onze, maar wordt gespeeld op 64 velden. In Italië werd kort geleden een heus nationaal kampioenschap Fries Dammen verspeeld! Spelen komen en gaan, regels veranderen voortdurend.

Gelukkig houdt Weenink zich grotendeels bij de feiten, al begeeft hij zich in het hoofdstuk *Damspel en vrouwen* op plezierig glad ijs. Met zinnen als: 'Weinig vrouwen blinken uit op gebieden waarin ruimtelijk inzicht en wiskundige beredenering worden vereist zoals die bijvoorbeeld bij dammen worden verondersteld'. Ook al betreft het hier een citaat uit het boek *Waarom mannen niet luisteren en vrouwen niet kunnen kaartlezen*.

AUKE SCHOLMA
adscholma@hotmail.com